

อิงค์ชิตตะ อนันทรวัน 2549: ผลของนโยบายกึ่งการคลังต่อการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา:
อาจารย์จรัสศักดิ์ พงษ์พิชญพิจิตร, Ph.D. 72 หน้า
ISBN 974-16-2813-7

การวิจัยผลของนโยบายกึ่งการคลังต่อการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
นโยบายกึ่งการคลังของรัฐบาลไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2548 และศึกษาผลของนโยบายกึ่งการคลังต่อการออม
ภาคครัวเรือนในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิลักษณะอนุกรมเวลา (Time Series Data) แบบรายเดือน
ระหว่างเดือนมกราคม 2545 – ธันวาคม 2548 โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาทดสอบคุณสมบัติ Stationary แล้วนำไป
ทดสอบ 2 ลักษณะ คือ การประมาณค่าแบบจำลองด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS)
และการประมาณค่าด้วยวิธี Cointegration เพื่อแสดงความสัมพันธ์ดุลยภาพในระยะยาว (Cointegration Relationship)

ผลการวิจัยพบว่า การใช้นโยบายกึ่งการคลังด้านสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคของครัวเรือนจะใช้ผ่าน
ธนาคารออมสินและธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งมีความใกล้ชิดและเป็นแหล่งเงินที่ครัวเรือนเข้าถึงได้ง่ายทั้งใน
เขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ทั้งนี้ อัตราการเพิ่มขึ้นของยอดสินเชื่อสะสมของทั้ง 4 โครงการที่เกี่ยวข้องกับ
ครัวเรือน ทำให้การบริโภคสินค้าคงทนประเภทบ้านและที่ดินของครัวเรือนปรับตัวสูงขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด
เนื่องจากการสนับสนุนของโครงการประชานิยม สำหรับผลของนโยบายกึ่งการคลังต่อการออมภาคครัวเรือนใน
ประเทศไทย พบว่านโยบายกึ่งการคลังภายใต้นโยบายรัฐบาลชุด พ.ศ.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นการกระจายตัว
ในมิติต่าง ๆ ของสินทรัพย์ จึงทำให้ครัวเรือนมีการปรับตัวในการออมของตนลดลง เนื่องจากมีความพร้อมใน
การขยายสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากนโยบายกึ่งการคลัง นอกจากนี้ ยังเกิดภาวะกดดันทางการเงินต่อการออม
ภาคครัวเรือนที่ลดลง เนื่องจากการผ่อนชำระที่ครัวเรือนกำลังเผชิญอยู่ สำหรับยอดหนี้ค้างชำระบัตรเครดิตราย
เดือน ทำให้การออมภาคครัวเรือนลดลงเช่นกัน เนื่องจากครัวเรือนมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

ผลการวิจัยยังพบว่าระดับราคามีผลต่อการออมภาคครัวเรือนในเชิงบวกมากที่สุด แต่การปล่อยให้
ระดับราคาสูงขึ้นมาก จะเป็นไปไม่ได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีเป้าหมายของการรักษาเสถียรภาพ
ของระดับราคา ดังนั้น ทางแก้ปัญหาก็เหมาะสมคือ รัฐบาลจำเป็นต้องนำมาตราการบังคับให้ออมโดยมีอัตราเงิน
สมทบที่สูงขึ้น และให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารเงินแก่หัวหน้าและเยาวชนของครัวเรือน เพื่อวางแผนการออม
ในระยะยาว